

Mitä Kuntamaisema kertoo Pyhäjoen kunnasta

Kunnan omat asiakirjat ja Kuntamaiseman vertailutieto
rinnakkain

Pyhäjoen kunnanvaltuusto, lokakuu 2026 | Paavo Haimila, Kuntamaisema

Talousarvio 2026 linjaa hyödyntämään Kuntamaiseman kuntavertailua

Esityksessä yhdistetään kunnan omat asiakirjat ja Kuntamaiseman vertailutieto

"Hyödynnetään Kuntamaisema Oy:n kuntavertailuraporttia" (Talousarvio 2026, yleistavoitteet)

Aineisto	Mitä se kertoo	Kattavuus
Kuntamaisema kuntavertailu	Pyhäjoki suhteessa samankokoisiin kuntiin	88 kuntaa (2 000-5 000 as.), vuodet 2021-2025
Kuntamaisema johdon työpöytä	Pyhäjoen oma kirjanpito ja kuluvan vuoden toteuma	Talousarviot ja tilinpäätökset 2019-2025, toteuma tammi-elokuu 2026
Talousarvio 2026 ja TS 2027-2028	Kunnan tavoitteet, sitovat määrärahat ja investoinnit	Valtuuston hyväksymä 10.12.2025
Tilinpäätös 2025	Toteuma, toimintakertomus ja kunnan oma riskiarvio	Kunnanjohtajan katsaus 23.3.2026

Näin seuraavia dioja luetaan

1 Pyhäjoen omat asiakirjat

Mitä kunta sanoo itsestään talousarviossa ja tilinpäätöksessä

2 Kuntamaisema

Mitä vertailu samankokoisiin kuntiin ja kuluvan vuoden toteuma näyttävät

3 Havainto

Mitä nämä kaksi yhdessä tarkoittavat valtuuston päätöksenteolle

Vahva talous antaa Pyhäjoelle hyvät edellytykset tuleviin päätöksiin

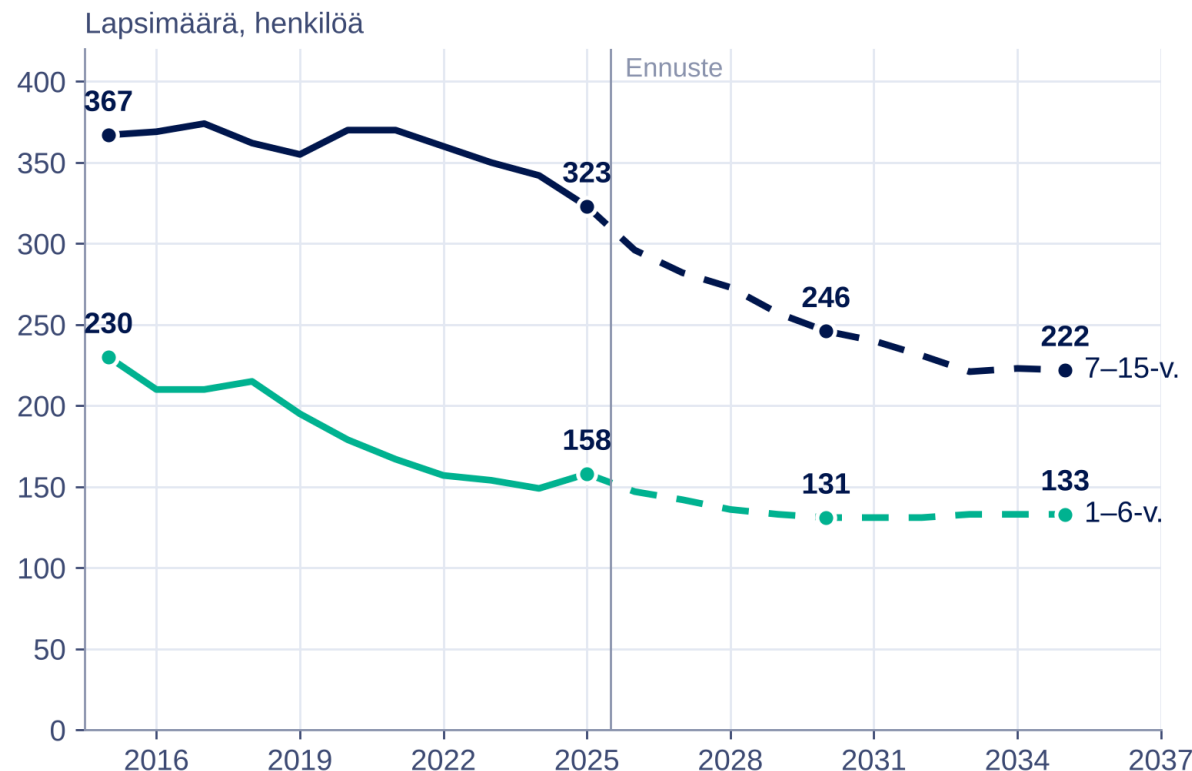
Yhteenveto: kunnan oma kuva ja vertailutieto rinnakkain

Teema	Kunnan asiakirjat	Kuntamaiseman aineisto
Väestö	Kotikunta- ja lapsiperhekampanjat ovat edenneet hyvin	Syntyneitä enemmän kuin vuotta aiemmin. Ikäluokkaennuste tukee suunnittelua
Talous	Tase erinomainen ja maakunnan pienin verorasitus	Kertynyt ylijäämä Suomen 9. ja vuosikate 7. suurin. Molemmissa maakunnan ykkönen
Tulopohja	Kiinteistövero muuttuu Hanhikiven ja uusien hankkeiden myötä	Verotulot Suomen 7. suurimmat. Uudet hankkeet voivat kasvattaa kiinteistöveroa
Elinvoima	Hanhikiven pysähtyminen näkyy työpaikoissa, hankesalkku on mittava	Työttömyys vertailukuntien tasolla, yrityskanta kasvussa. Työpaikkoja 668
Sivistys	Laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut, talousarvio toteutui	Panostus vertailuryhmän suurin, noin 2,9 M€ mediaania enemmän. Ikäluokkaan suhteutettuna vertailutasolla
Perusopetus ja vaka	Oppilasmäärän muutokseen varaudutaan, uusi päiväkotisuunnitteilla	Ennuste antaa pohjan mitoitukselle. Lukio opiskelijaa kohti vertailukuntia edullisempi
Tilat ja investoinnit	Kiinteistöstrategia valmisteilla, investoinnit 8,8 M€ brutto	Kouluverkon valinnoille näkyy hintalappu tilakustannuksissa. Lainakanta pysyy maltillisena

Johtopäätös Pyhäjoen talous kuuluu Suomen vahvimpiin, ja kunta panostaa sivistykseen vertailukuntia enemmän. Elinvoiman suunnan ratkaisee mittavan hankesalkun toteutuminen. Kuntamaiseman vertailutieto tukee kunnan omia linjauksia ja antaa välineet seurata hankkeiden vaikutuksia

Lapsimäärän ennuste antaa pohjan palveluverkon suunnittelulle

Lapsimäärät 2015-2025 ja Tilastokeskuksen ennuste 2035 asti

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Kotikunta Pyhäjoki ja lapsiperheiden Pyhäjoki -teemat ovat edenneet ja ne ovat osoittautuneet toimiviksi valinnoiksi" (Talousarvio 2026)

"Väestövähennys Pyhäjoella vuonna 2025 oli -27 henkilöä" (Tilinpäätös 2025)

"Epävarmuutta aiheuttaa esim. opetustoimessa ikäluokkien koko ja sen vaihtelu" (Tilinpäätös 2025)

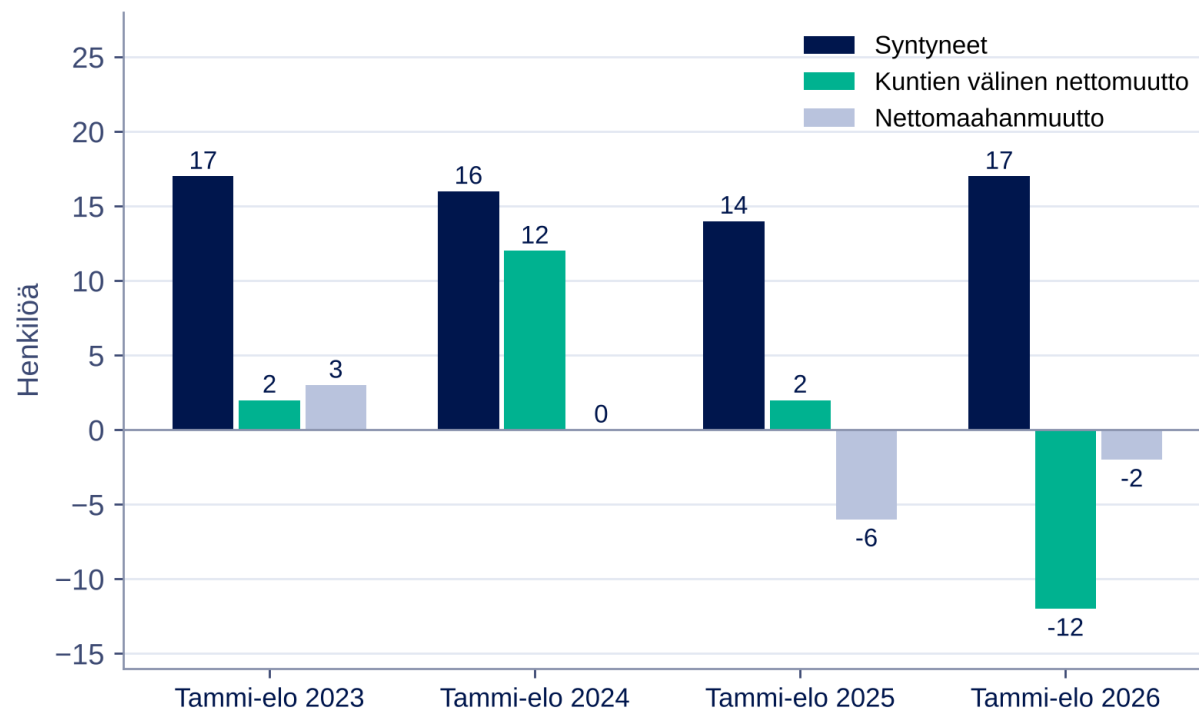
Kuntamaisema

- Kuntien välinen nettomuutto oli vuonna 2025 lähes tasapainossa (-2 henkeä)
- 7-15-vuotiaita 323 vuonna 2025, ennusteen mukaan 246 vuonna 2030
- 1-6-vuotiaita 158 vuonna 2025, ennusteen mukaan 131 vuonna 2030
- Syntyneitä noin 20 vuodessa, myös ennusteessa

Havainto Vuonna 2025 muuttoliike oli lähes tasapainossa. Ikäluokkaennuste tarjoaa vakaan pohjan, jonka varaan kunnan linjaama ennakoiva palveluverkon suunnittelu voi rakentua

Syntyneitä on tänä vuonna enemmän kuin vuotta aiemmin

Syntyneet ja muuttoliike tammi-elokuussa 2023-2026, henkilöä (johdon työpöytä, Tilastokeskus)

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Kuluneen vuoden aikana olemme onnistuneet melkein säilyttämään asukaslukumme" (Talousarvio 2026)

Asukaslukutavoite vuoden 2026 lopussa 3 000 (Talousarvio 2026)

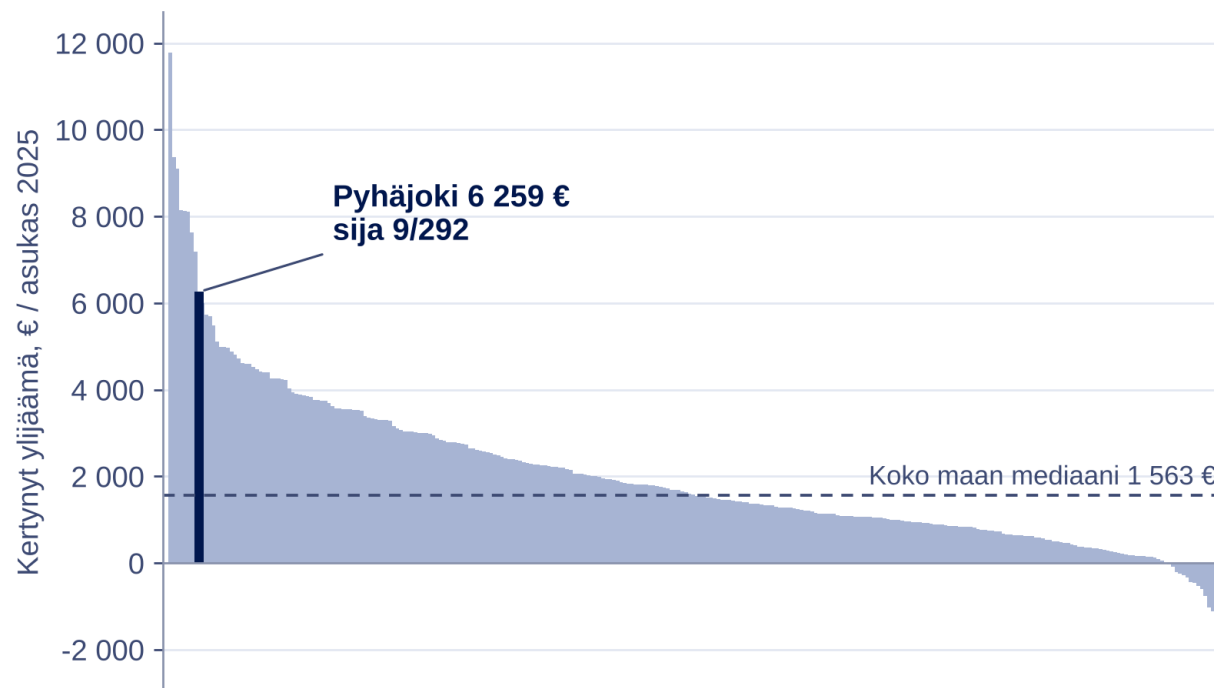
Kuntamaisema

- Väkiluku 2 925 elokuun 2026 lopussa. Tilastokeskuksen lopullinen väkiluku 31.12.2025 on 2 938 (tilinpäätöksen ennakkotieto 2 949)
- Tammi-elokuussa 17 syntynyttä, vuotta aiemmin 14
- Kuntien välinen nettomuutto tammi-elokuussa -12 henkilöä, vuotta aiemmin +2
- Väkiluvun muutos tammi-elokuussa -13, vuotta aiemmin -18

Havainto Syntyneiden määrä on noussut edellisvuodesta, mikä on pienelle kunnalle myönteinen merkki. Muuttoliike ratkaisee, miten väkiluku kehittyy suhteessa kunnan 3 000 asukkaan tavoitteeseen

Pyhäjoen kertynyt ylijäämä on Suomen kärkeä

Kertynyt ylijäämä 2025, € / asukas. Kaikki Manner-Suomen kunnat suurimmasta pienimpään

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Tase vahvistui ja nousi arvoasteikossa luokkaan erinomainen" (Tilinpäätös 2025)

"Pyhäjoen kunnalla on kumulatiivista ylijäämää vuoden lopussa 18.388.199 euroa" (Tilinpäätös 2025)

Kuntamaisema

- Kertynyt ylijäämä 6 259 € / as., Suomen 9. suurin (292 kuntaa)
- Pohjois-Pohjanmaan suurin, maakunnan mediaani 1 181 € / as.
- Koko maan mediaani 1 563 € / as., samankokoisten kuntien 2 043 €
- Kuntakonsernin kertynyt ylijäämä 9 495 € / as., Suomen 5. suurin

Havainto Vuosien ylijäämät ovat kerryttäneet Pyhäjoelle yhden Suomen vahvimmista taloudellisista puskureista. Se antaa kunnalle liikkumavaraa investointeihin ja tuleviin muutoksiin

Talouden tunnusluvut ovat sekä samankokoisten kuntien että koko maan kärkeä

Talouden tunnusluvut 2025, € / asukas. Pyhäjoki, samankokoisten kuntien ja koko maan mediaani

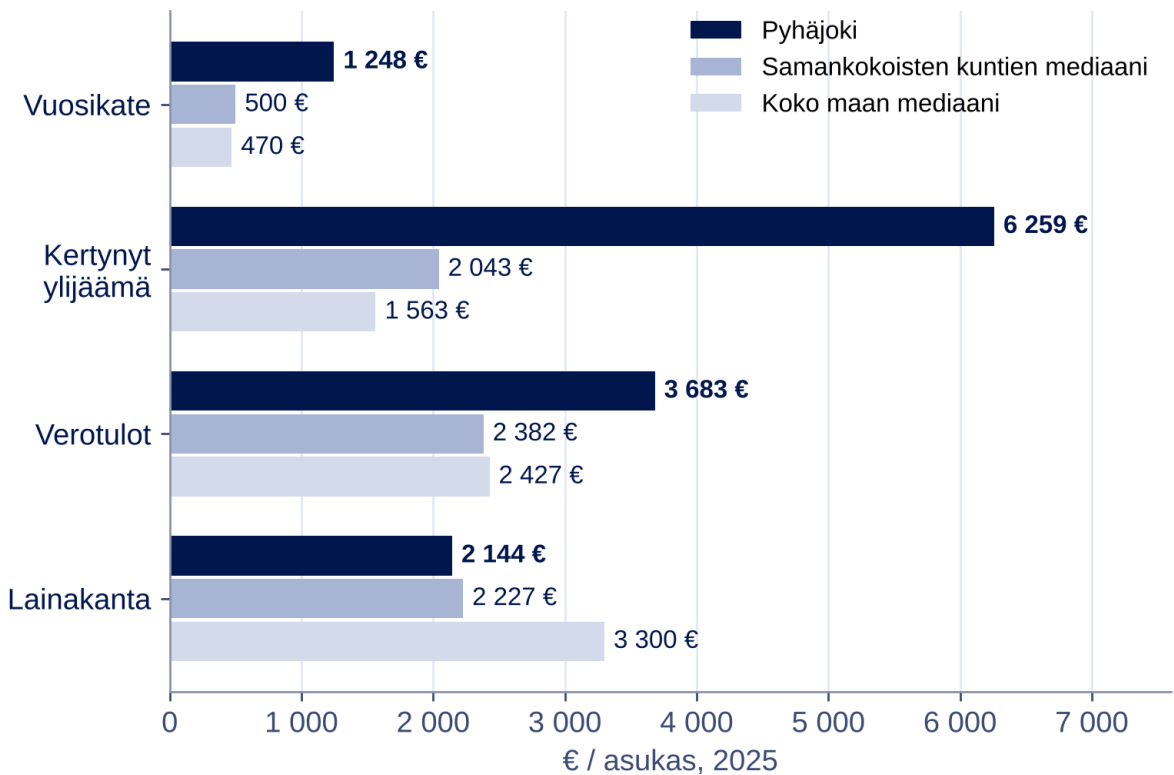
Pyhäjoen omat asiakirjat

"Tase vahvistui ja nousi arvoasteikossa luokkaan erinomainen" (Tilinpäätös 2025)

"Pyhäjoen kunta mahdollistaa edelleen asukkailleen maakunnan pienimmän verorasituksen" (Tilinpäätös 2025)

Kuntamaisema

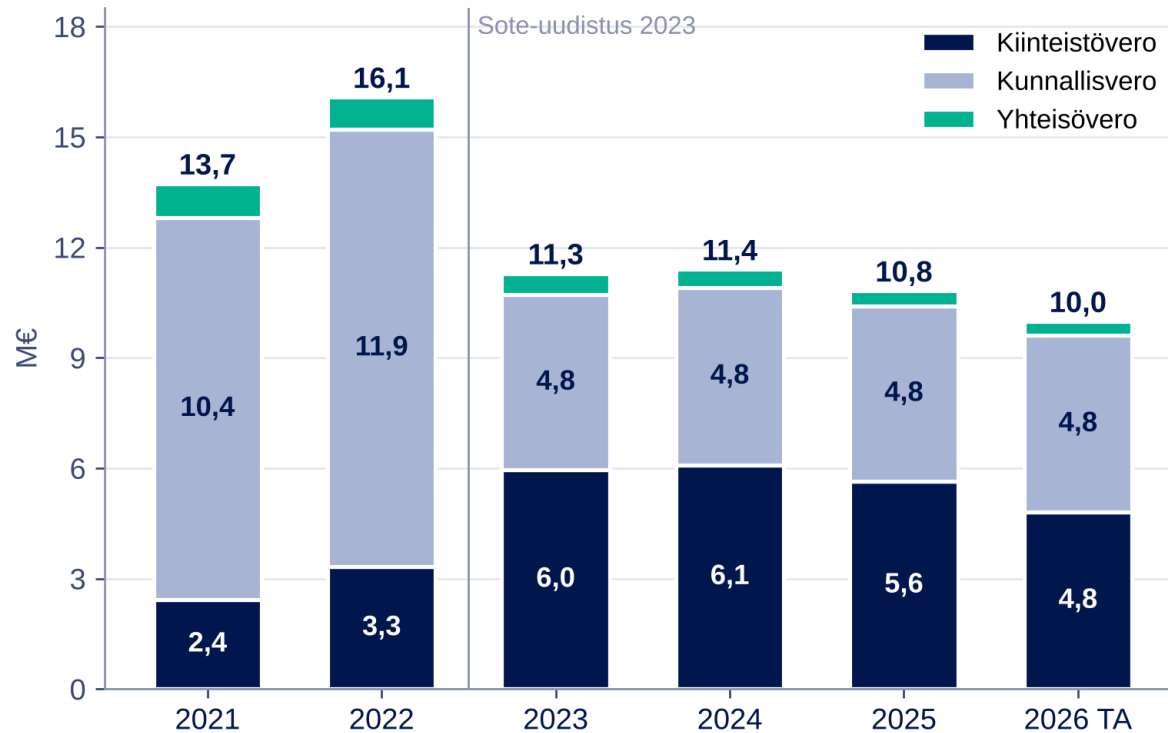
- Vuosikate 1 248 € / as., Suomen 7. suurin ja maakunnan suurin
- Omavaraisuusaste 78 %, koko maan mediaani 56 %
- Tuloveroprosentti 7,90 %, Pohjois-Pohjanmaan alhaisin
- Lainakanta 2 144 € / as., koko maan mediaani 3 300 €

Havainto Vahva talous on mahdollistanut samanaikaisesti maakunnan matalimman tuloveron, laajan palvelutarjonnan ja maltillisen velkatason

Kiinteistövero on Pyhäjoen suurin verotulo, ja uudet hankkeet voivat kasvattaa sitä

Verotulot verolajeittain, M€. Tilinpäätökset 2021-2025 ja talousarvio 2026

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Hanhikiven rakennusten purkaminen vähentää kiinteistöveroja noin miljoonalla eurolla ja tuulipuistojen ikäalennukset noin 100.000 eurolla vuodessa" (Talousarvio 2026)

"Toisaalta kiinteistöverojen arvioidaan kasvavan Hyperco Oy:n datakeskushankkeen ja sähkövarastojen rakentamisen seurauksena" (Tilinpäätös 2025)

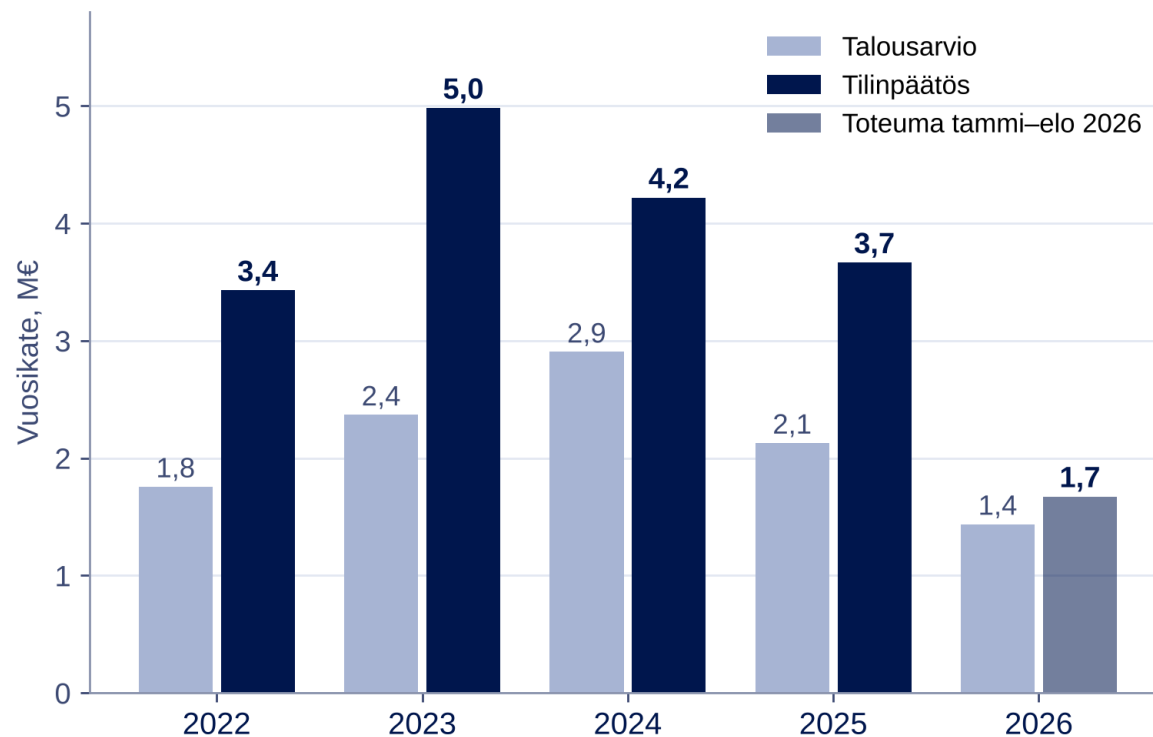
Kuntamaisema

- Verotulot 3 683 € / as., Suomen 7. suurimmat (mediaani 2 427 €)
- Kiinteistövero oli 52 % verotuloista vuonna 2025
- Kiinteistöveron kertymä tammi-elokuussa 2026 vastaa talousarvion arviota

Havainto Kunnan oma arvio ja toteuma ovat linjassa. Datakeskus- ja sähkövarastohankkeet ovat keskeisiä tulopohjan kehitykselle tulevina vuosina

Toteuma on ollut talousarviota parempi vuosina 2022-2025

Vuosikate, M€. Alkuperäinen talousarvio ja tilinpäätös, 2026 toteuma tammi-elokuu

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Hyvä tavoitetaso on, että nettoinvestoinnit voitaisiin kattaa vuosikatteella eikä lisävelkaantumista tapahtuisi" (Talousarvio 2026)

Vuosikate 2025: muutettu talousarvio 2 171 t€, toteutuma 3 666 t€ (168,9 %) **(Tilinpäätös 2025)**

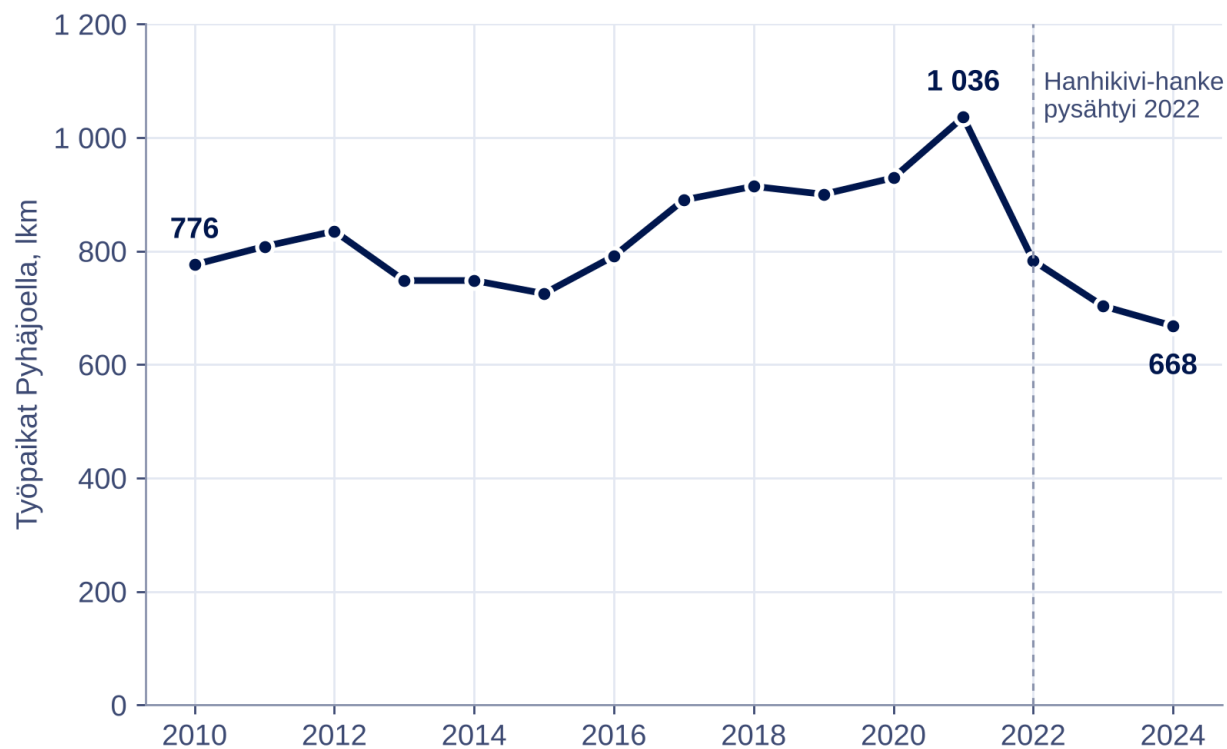
Kuntamaisema

- Vuosikate toteutui vuosina 2022-2025 keskimäärin 1,8 M€ budjetoitua parempana
- Verotulot ovat toteutuneet arviota suurempina
- Tammi-elokuun 2026 vuosikate on 1,67 M€, koko vuoden talousarvio 1,44 M€
- Suuntaa antava vuosiennuste on 2,5-3 M€

Havainto Talousarvio on laadittu varovaisesti, ja toteuma on vuosittain ollut sitä parempi. Myös vuoden 2026 kertymä etenee talousarviota paremmin

Hanhikiven pysähtyminen näkyy työpaikkojen määrässä

Alueella olevat työpaikat 2010-2024, lkm

Pyhäjoen omat asiakirjat

”Strategiatyön yhteydessä tilastoja tarkasteltaessa on tullut selvästi esille Hanhikiven hankkeen pysähtymisen negatiiviset vaikutukset kunnan työpaikkaomavaraisuuteen ja työllisyyteen” (Talousarvio 2026)

Työvoiman määrä oli 1 229 henkilöä 31.12.2025, 22 henkilöä vähemmän kuin edellisenä vuonna (Tilinpäätös 2025)

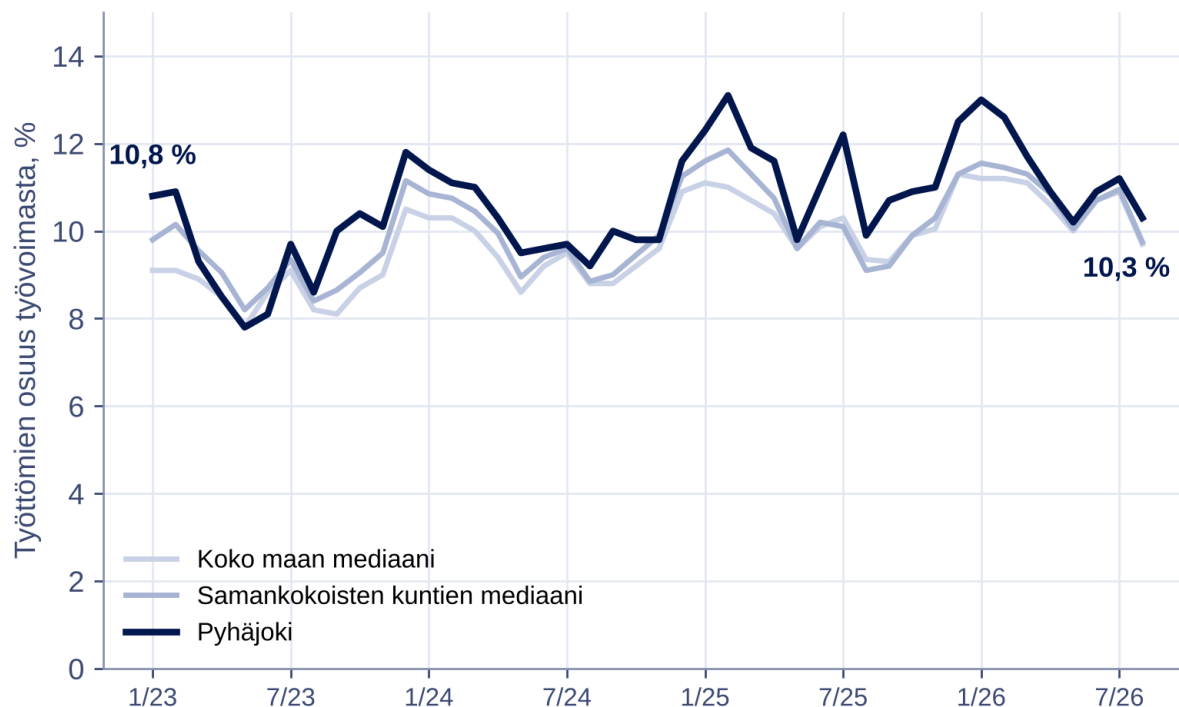
Kuntamaisema

- Työpaikkoja 1 036 vuonna 2021 ja 668 vuonna 2024
- Työpaikkaomavaraisuus 62 %, samankokoisten kuntien mediaani 85 %
- Pyhäjoelle töihin pendelöiviä 490 vuonna 2021 ja 237 vuonna 2024
- Työttömyysaste 12,1 %, koko maan mediaani 11,3 % (Tilastokeskus, 2024)

Havainto Kunnan oma havainto ja tilastot kertovat saman. Työpaikat palasivat Hanhikiven hankevaihetta edeltävää tasoa matalammiksi, joten uudet hankkeet ovat keskeisiä työpaikkojen kehitykselle

Työttömyys on vertailukuntien tasolla, ja nuorten työttömyys on vähentynyt

Työttömien osuus työvoimasta kuukausittain 1/2023-8/2026, % (johdon työpöytä, KEHA-keskus)

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Pyhäjoki kuuluu Raahen työllisyysalueeseen, joka on yksi vuoden 2025 alussa toimintansa aloittaneista työllisyysalueista" (Talousarvio 2026)

Kunta maksaa oman osuutensa Kelan maksamista työmarkkinatuista, varaus 252 500 euroa (Talousarvio 2026)

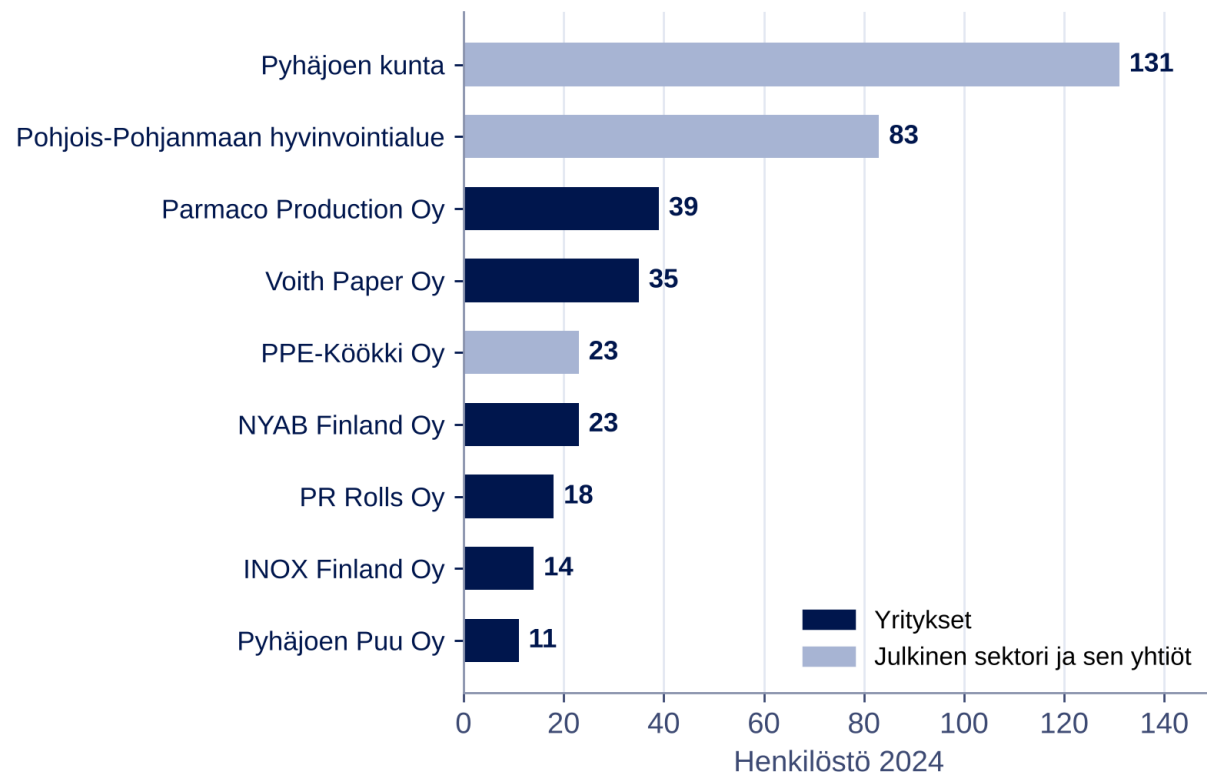
Kuntamaisema

- Elokuu 2026: työttömiä 10,3 %, samankokoisten kuntien mediaani 9,8 %, koko maan 9,7 % (työnvälitystilasto)
- Alle 25-vuotiaita työttömiä 11, vuotta aiemmin 17
- Työttömiä 126 ja pitkäaikaistyöttömiä 50, vuotta aiemmin 122 ja 42
- Kunnan osuus työttömyysturvasta tammi-elokuussa 223 t€, vuotta aiemmin 183 t€

Havainto Työllisyystilanne on pysynyt vakaana ja vertailukuntien tasolla, ja nuorten tilanne on parantunut. Työvoimapalvelujen siirto kunnille tekee pitkäaikaistyöttömyydestä myös kunnan talouden kysymyksen

Teollisuusyritykset ovat Pyhäjoen suurimpia yksityisiä työnantajia

Pyhäjoen suurimmat työnantajat 2024, henkilöstö (johdon työpöytä, Tilastokeskuksen toimipaikkatilasto)

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Vetovoimainen Pyhäjoki selvisi vuodesta 2025 hyvin, mistä on osoituksena kunnassa toimivien yritysten lukumäärän kasvaminen" (Tilinpäätös 2025)

"Kunnan verorahoituksesta tuleeikin "leijonanosa" yrityksiltä" (Tilinpäätös 2025)

Kuntamaisema

- Yrityskanta on kääntynyt kasvuun kesäkuusta 2025 alkaen: 210 (6/2025) ja 217 (6/2026). Vuonna 2013 se oli 185
- Tammi-kesäkuussa 2026 aloitti 11 uutta yritystä
- Suurimmat yksityiset työnantajat: Parmaco Production, Voith Paper, NYAB Finland ja PR Rolls
- Kunta ja hyvinvointialue työllistävät yhdessä yli 200 henkilöä

Havainto Yrityskannan kasvu on jatkunut vuonna 2026. Teollisuusyritykset muodostavat elinkeinoelämän rungon, ja kunnan rooli työnantajana on merkittävä

Hankesalkku on mittava, ja sen toteutuminen ratkaisee elinvoiman suunnan

Keskeiset elinvoimahankkeet Pyhäjoella

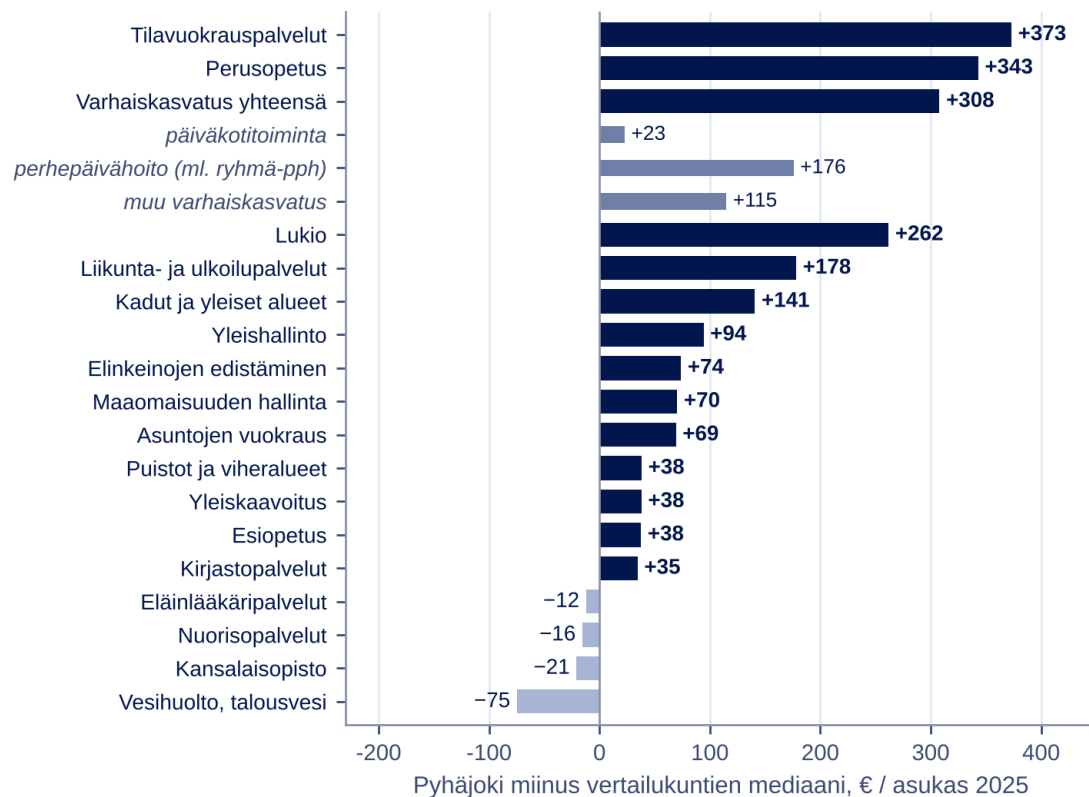
Hanke	Tilanne kunnan asiakirjojen mukaan	Merkitys kunnalle
Hyperco, datakeskus	Maa-alue (n. 128,5 ha) myyty 6/2025. Keskikylän osayleiskaava lainvoimainen 29.12.2025, YVA-selostus valmis 3/2026	Merkittävät talous- ja työllisyysvaikutukset, kiinteistövero
Sähkövarastot	Valkeuden sähköaseman lähialueelle. Kolmelle varastolle myönnetty sijoittamis- ja rakentamisluvat	Kiinteistövero
Hanhikiven alue	Fennovoima valmistelee alueen myyntiä. Uutta toimijaa odotetaan vuoden 2026 aikana	Työpaikat ja aluetalous
Tuulivoima	Käytössä noin 550 MW. Ebba-merituulipuisto kilpailutuksessa, Hauksuonnevan osayleiskaava luonnosvaiheessa	Kiinteistövero, maanvuokrat
Aurinkovoima	Leivinnevan aurinkopuistolla lainvoimainen rakennuslupa	Kiinteistövero
Vetytalous	Gasgridin vetyputken läntinen reittivaihtoehto kulkee Pyhäjoen kautta. Seudullinen vetytaloushanke käynnistyi 7/2025	Elinvoiman kehittäminen

Kunnan linjaus ”Toteutuessaan Hypercon datakeskushanke tulee olemaan talous- ja työllisyysvaikutuksiltaan merkittävä” (Talousarvio 2026)

Havainto Kuntamaiseman avulla hankkeiden vaikutusta voi seurata vuosittain: kiinteistövero, työpaikat, pendelöinti ja yritysanta

Bruttomenoina erot vertailukuntiin painottuvat tiloihin, opetukseen ja varhaiskasvatukseen

Bruttovertailu: menot palveluittain 2025, ero samankokoisten kuntien mediaaniin, € / asukas (kuntavertailun koontisivu)

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Hyvät ja toimivat peruspalvelut ovat ratkaisevassa asemassa" (Talousarvio 2026)

"Kulttuuripalvelut, monipuolinen tapahtumatarjonta ja liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet ovat monipuoliset ja hyvät" (Talousarvio 2026)

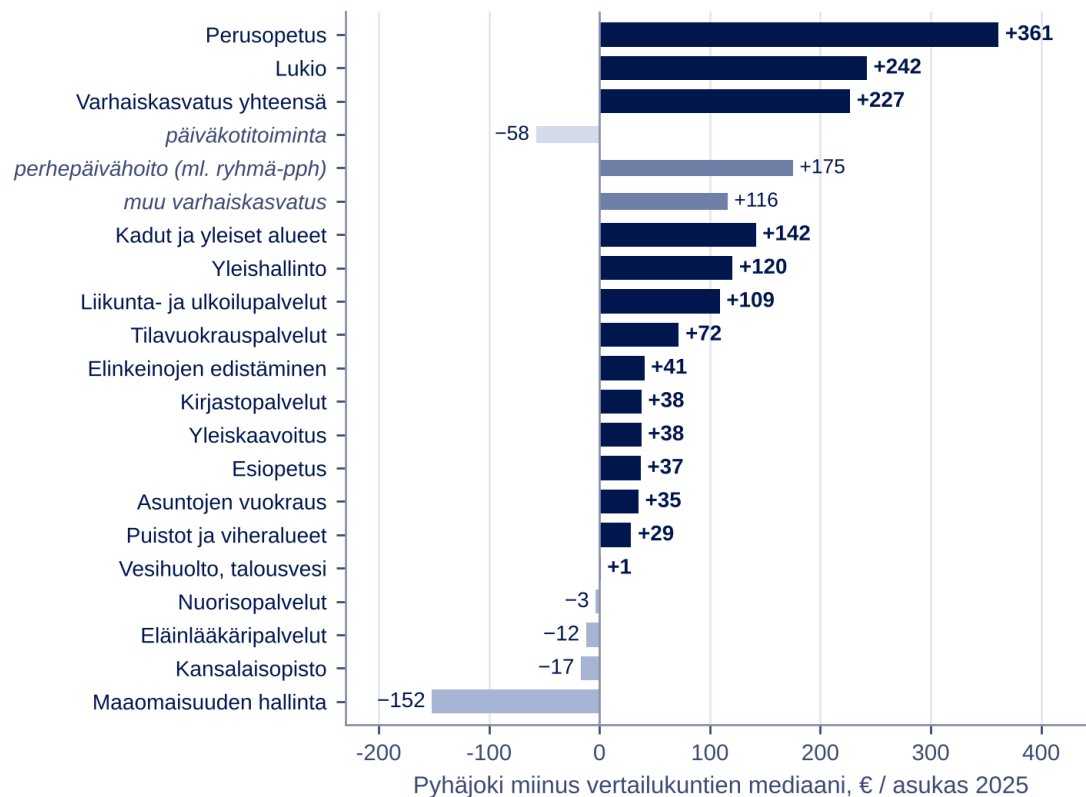
Kuntamaisema

- Menot yhteensä 6 655 € / as., vertailukuntien mediaani 4 795 € (sija 7/88)
- Luvut vastaavat Power BI:n koontisivun menoja. Varhaiskasvatus yhteensä +308 € / as.
- Bruttomenot sisältävät sisäiset vuokrat ja palvelut (Pyhäjoella 973 € / as.). Tilavuokrauksen ero on siksi pääosin samaa rahaa kuin opetuksen ja varhaiskasvatuksen menot
- Vesihuolto on kunnan tytäryhtiöllä Pyhäjokisuun Vesi Oy:llä. Kunnan menoissa on vain pieniä eriä: talousvesi 3 t€ ja hulevesi 5 t€

Havainto Bruttomenot kuvaavat palvelujen laajuutta, mutta sisäiset erät näkyvät niissä kahteen kertaan. Kunnan oma kustannus näkyy oikein nettovertailussa (seuraava dia)

Nettona suurimmat panostukset kohdistuvat opetukseen, varhaiskasvatukseen, katuihin ja liikuntaan

Nettovertailu: nettokustannus (menot miinus tuotot) palveluittain 2025, ero samankokoisten kuntien mediaaniin, € / as.

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Pyhäjoella varhaiskasvatus on maksutonta ja kunta maksaa korotettua kotihoidontuen kuntalisää" (Talousarvio 2026)

"Sivistykseen on panostettu: Saaren uusi koulu toimii hienosti, Pyhäjoen yrittäjäyyslukio menestyy ja tekee vaikuttavaa työtä" (Talousarvio 2026)

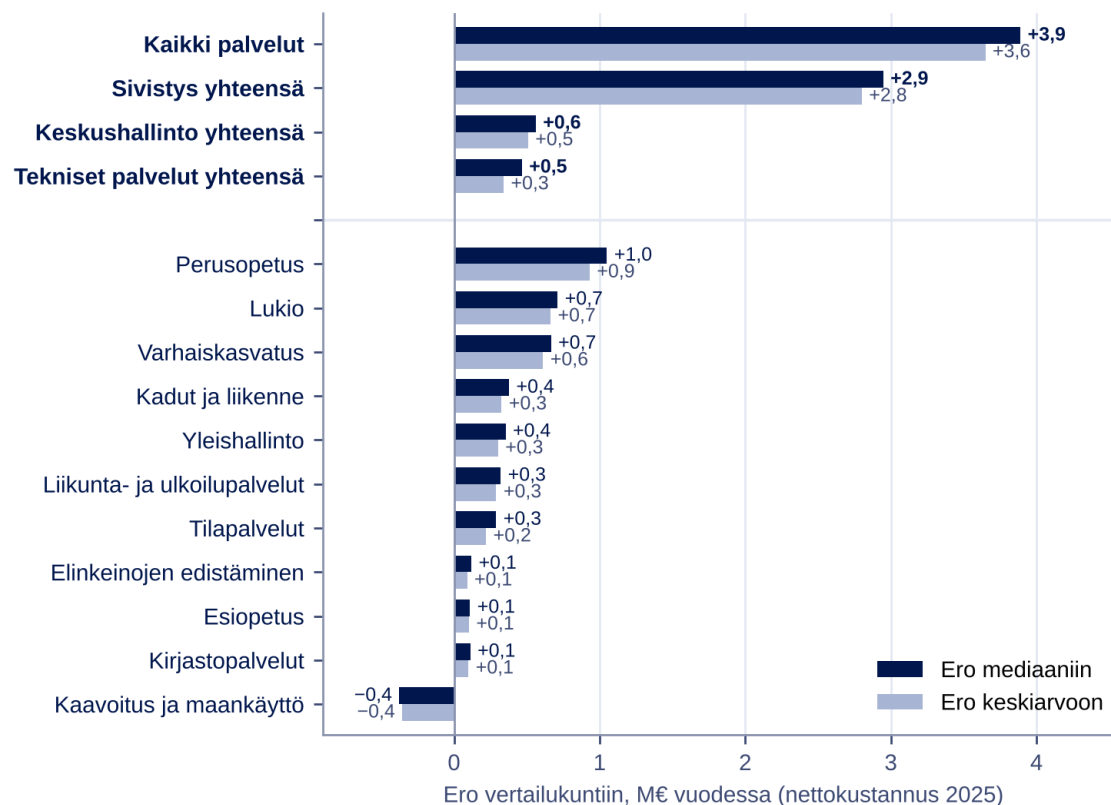
Kuntamaisema

- Nettokustannus yhteensä 4 668 € / as., vertailukuntien mediaani 3 344 € (sija 4/88)
- Tilavuokrauksen ero pienenee bruttovertailun 373 eurosta 72 euroon asukasta kohti
- Varhaiskasvatus yhteensä +227 € / as.: perhepäivähoito +175 ja muu varhaiskasvatus +116, päiväkotitoiminta -58
- Maaomaisuuden hallinnasta kertyy tuottoja enemmän kuin menoja

Havainto Nettovertailu näyttää kunnan oman kustannuksen. Erot syntyvät perusopetuksesta, lukiosta, varhaiskasvatuksen palvelurakenteesta, kaduista ja liikunnasta, jotka vastaavat kunnan omia painotuksia

Palveluihin käytetään 3,6-3,9 M€ vuodessa vertailukuntia enemmän

Nettokustannuksen ero vertailukuntiin 2025, M€ vuodessa (ero € / asukas kertaa 2 938 asukasta)

Pyhäjoen omat asiakirjat

”Sivistyspalvelut tuottavat laadukkaita, kustannustehokkaita ja hyvinvointia edistäviä varhaiskasvatus-, opetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen palveluja” (Talousarvio 2026)

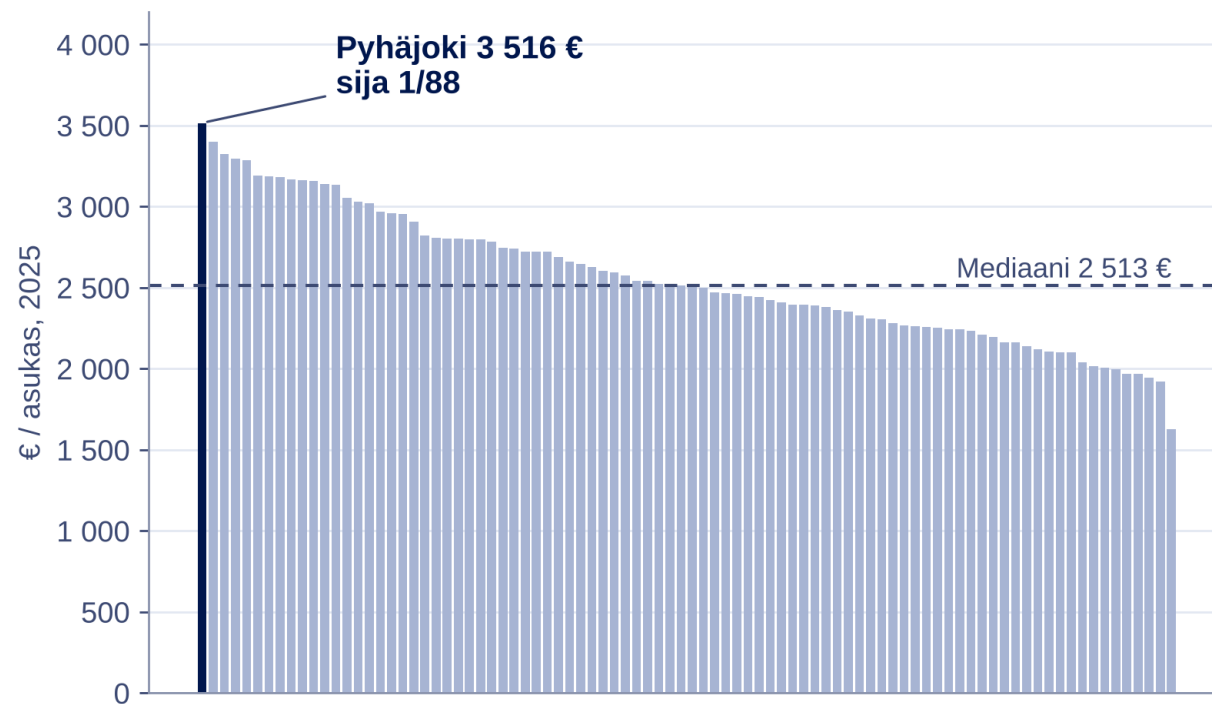
Kuntamaisema

- Kaikki palvelut +3,9 M€ mediaaniin ja +3,6 M€ keskiarvoon nähden
- Sivistys +2,9 M€ mediaaniin ja +2,8 M€ keskiarvoon nähden
- Asiakasta kohti laskettuna ero on noin +0,8 M€ mediaaniin ja +0,3 M€ keskiarvoon nähden (varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukio)
- Loppuosa syntyy palvelujen laajuudesta: lapsia on paljon, kunnalla on oma lukio ja laaja liikuntatarjonta

Havainto Valtaosa lisäkustannuksesta syntyy palvelujen määrästä ja kunnan omista valinnoista, ei yksikkökustannuksista. Bruttomenoina erot näyttäisivät suuremmilta, koska sisäiset erät näkyvät niissä kahteen kertaan

Pyhäjoki panostaa sivistyspalveluihin vertailuryhmän eniten

Sivistyspalvelujen nettokustannus 2025, € / asukas. 88 samankokoista kuntaa

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Sivistyspalvelut tuottavat laadukkaita, kustannustehokkaita ja hyvinvointia edistäviä varhaiskasvatus-, opetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen palveluja" (Talousarvio 2026)

"Sivistyspalvelut ja tekniset palvelut ovat onnistuneet omassa palvelutuotannossaan hyvin" (Tilinpäätös 2025)

Sivistyspalvelujen toimintakate 9,35 M€ eli 99,4 % muutetusta talousarviosta (Tilinpäätös 2025)

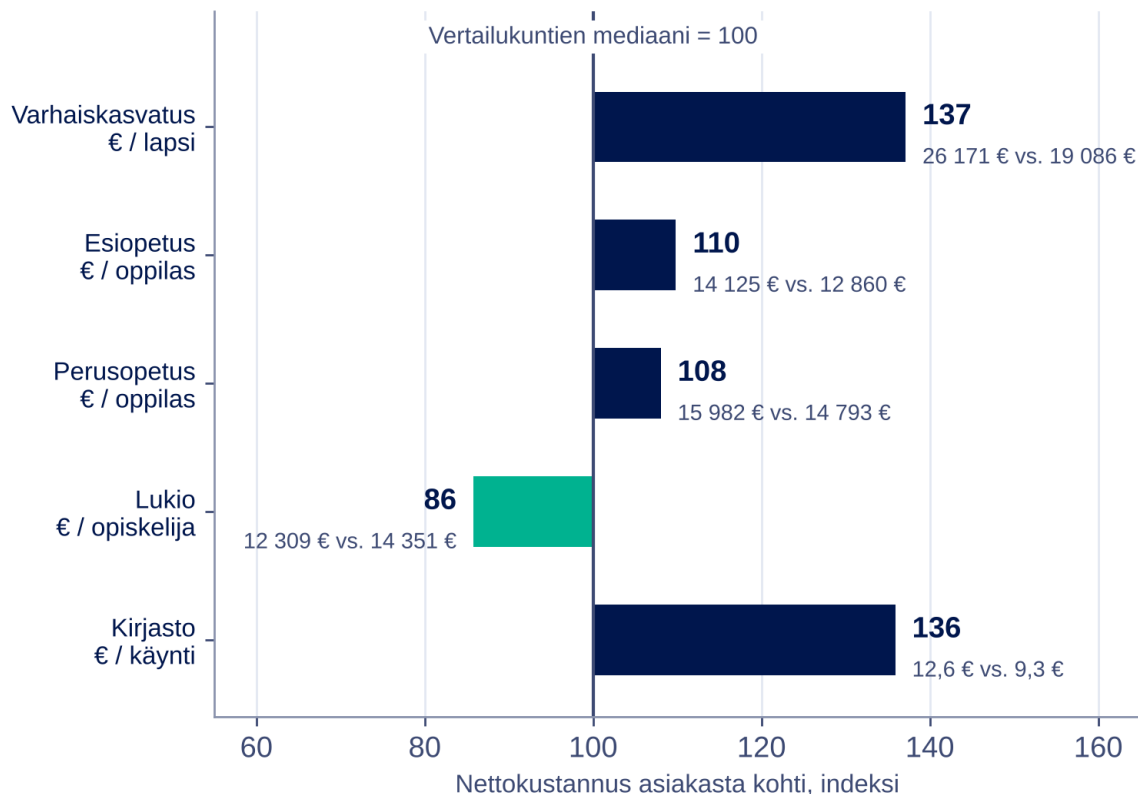
Kuntamaisema

- Panostus 3 516 € / as., vertailukuntien mediaani 2 513 €
- Ikäluokkaan suhteutettuna kustannukset ovat vertailukuntien tasolla (indeksi 100-104)
- Panostusta selittävät oma lukio, keskimääräistä lapsivoittoisempi väestö, maksuton varhaiskasvatus sekä kattavat liikunta- ja kirjastopalvelut

Havainto Kunnan omat mittarit ja vertailu tukevat toisiaan. Palvelut tuotetaan vertailukuntien yksikkökustannuksilla, ja suurempi kokonaispanostus on kunnan oma valinta

Lukio on opiskelijaa kohti vertailukuntia edullisempi, muissa palveluissa asiakaskohtainen kustannus on mediaania korkeampi

Nettokustannus asiakasta kohti 2025, indeksi (samankokoisten kuntien mediaani = 100)

Pyhäjoen omat asiakirjat

Perusopetuksen kustannukset 14 421 € / oppilas vuonna 2025 kunnan omalla laskentatavalla (**Tilinpäätös 2025**)

Lukion kustannukset 11 152 € / opiskelija vuonna 2025 kunnan omalla laskentatavalla (**Tilinpäätös 2025**)

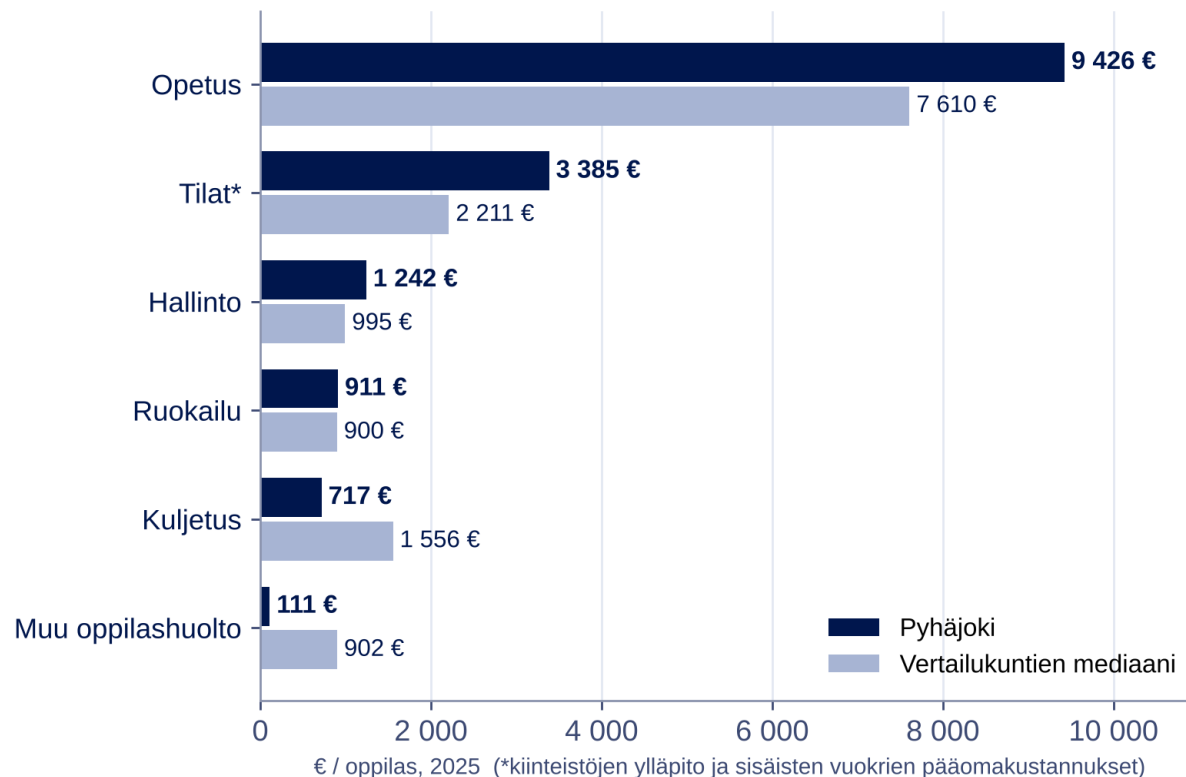
Kuntamaisema

- Perusopetus 15 982 € / oppilas, mediaani 14 793 € (indeksi 108)
- Esiopetus 14 125 € / oppilas, mediaani 12 860 €. Esioppilaita 26
- Lukio 12 309 € / opiskelija, mediaani 14 351 € (indeksi 86)
- Ikäluokkaan suhteutettuna varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus ovat vertailutasolla (indeksi 100-104)

Havainto Lukio tuotetaan vertailukuntia edullisemmin. Muissa palveluissa asiakaskohtaiseen kustannukseen vaikuttavat pienet oppilasmäärät, maksuton varhaiskasvatus ja tilakustannukset (dia 22)

Perusopetuksessa opetukseen ja tiloihin käytetään vertailukuntia enemmän, kuljetukseen ja oppilashuoltoon vähemmän

Perusopetuksen toimintakulut toiminnoittain 2025, € / oppilas. Pyhäjoki ja samankokoisten kuntien mediaani

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Saaren uusi koulu toimii hienosti" (Talousarvio 2026)

"Oppilasmäärän laskuun varaudutaan ennakoivalla suunnittelulla ja yhteistyöllä" (Talousarvio 2026)

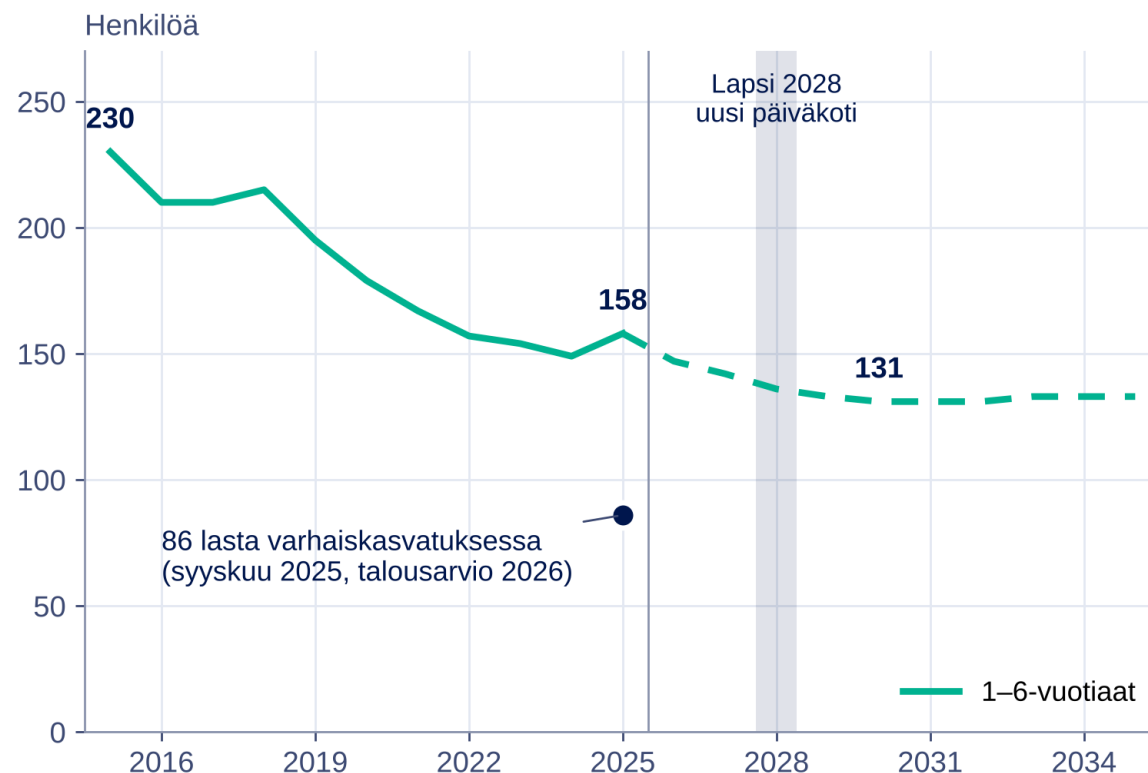
Kuntamaisema

- Toimintakulut 15 023 € / oppilas, mediaani 13 716 €
- Opetukseen 9 426 € / oppilas, mediaani 7 610 €
- Kuljetukseen 717 € ja muuhun oppilashuoltoon 111 € / oppilas, vertailukuntia vähemmän
- Ennusteen mukaan 7-15-vuotiaita on 246 vuonna 2030

Havainto Oppilasta kohti opetukseen ja tiloihin käytetään vertailukuntia enemmän, kuljetukseen ja oppilashuoltoon vähemmän. Ennuste tukee kunnan omaa linjausta varautua oppilasmäärän muutokseen ennakoivasti

Ennuste antaa pohjan Lapsi 2028 -päiväkodin mitoitukselle

1-6-vuotiaat 2015-2025 ja ennuste. Varhaiskasvatuksen lapsimäärä kunnan talousarviosta

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Pyhäjoella varhaiskasvatus on maksutonta ja kunta maksaa korotettua kotihoidontuen kuntalisää" (Talousarvio 2026)

"Lapsia varhaiskasvatuksessa on (syyskuu 2025) 86 ja henkilökuntaa 25. Lapsia päiväkodeissa on 55, ryhmäperhepäivähoidossa 27 ja perhepäivähoidossa 4" (Talousarvio 2026)

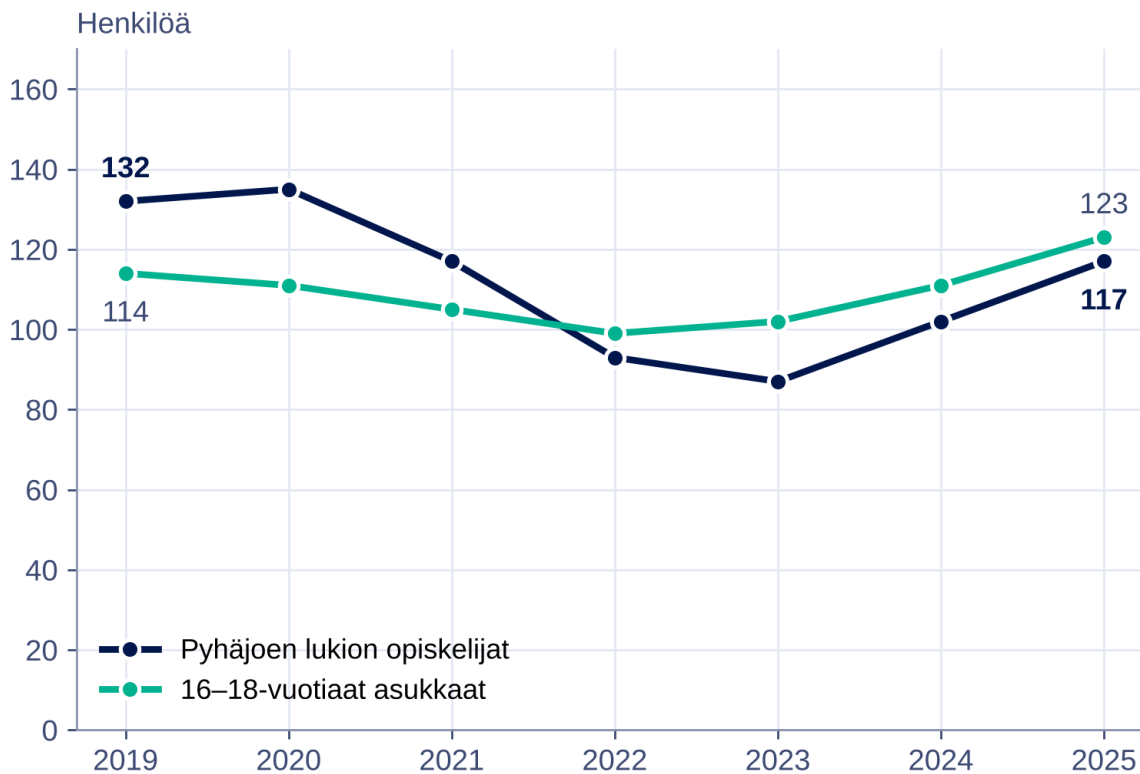
Kuntamaisema

- Nettokustannus 26 171 € / lapsi vuonna 2025, vertailukuntien mediaani 19 086 €. Jakajana kunnan oma lapsimäärä 86
- Päiväkotitoiminta 21 366 € / lapsi (55 lasta), mediaani 17 206 €
- 1-6-vuotiasta asukasta kohti vertailukuntien tasolla (indeksi 100)
- 1-6-vuotiaita 158 vuonna 2025, ennusteen mukaan 131 vuonna 2030

Havainto Lasta kohti kustannus on vertailukuntia korkeampi, 1-6-vuotiasta asukasta kohti vertailutasolla. Vipusessa Pyhäjoen vuoden 2025 lapsimäärä on 40, vaikka kunnan oma luku on 86. Tieto kannattaa korjata, koska se vääristää kuntavertailua

Yrittäjyyslukio houkuttelee opiskelijoita ja on yksikkökustannukseltaan edullinen

Lukion opiskelijat ja kunnan 16-18-vuotiaat asukkaat 2019-2025

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Tämä tarkoittaa kokonaisuudessaan noin 60-120 opiskelijan pientä lähilukiota. Opiskelijoista noin 10-30% on tullut kuntarajojen ulkopuolelta"
(Talousarvio 2026)

Kustannukset alle 12 865 €/opiskelija, toteuma 11 152 € vuonna 2025
(Tilinpäätös 2025)

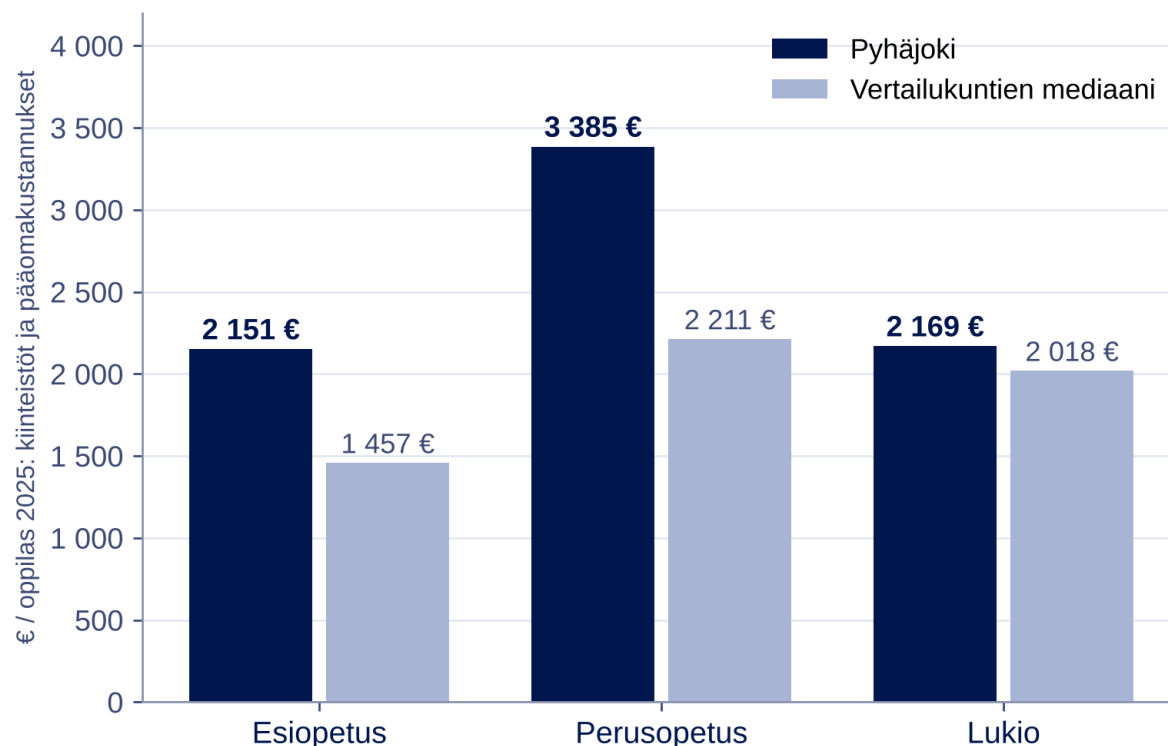
Kuntamaisema

- 12 309 € / opiskelija, vertailukuntien mediaani 14 351 € (2025)
- Opiskelijamäärä nousi 87:stä (2023) 117:ään (2025)
- Oma lukio näkyy asukaskohtaisessa sivistyspanostuksessa

Havainto Kunnan oma mittari ja vertailu kertovat saman: lukio on yksikkökustannukseltaan vertailukuntia edullisempi ja vetää opiskelijoita myös muualta. Lukio on kunnan elinvoimapanostus

Tilakustannus näyttää kouluverkkoa koskevien valintojen hintalapun

Tilakustannus € / oppilas 2025. Pyhäjoki ja samankokoisten kuntien mediaani

Pyhäjoen omat asiakirjat

”Sivistykseen on panostettu: Saaren uusi koulu toimii hienosti, Pyhäjoen yrittäjyydellä menestyy ja tekee vaikuttavaa työtä ja Yppärin kyläkoulu aito mahdollisuus niille perheille, jotka arvostavat pienen mittakaavan kyläkoulua” (Talousarvio 2026)

Saaren koulu on leasingrahoitteinen, ja Kuntarahoitus laskuttaa sen kiinteistöveron koulun kustannuspaikalle (noin 55 t€ vuodessa) (Talousarvio 2026)

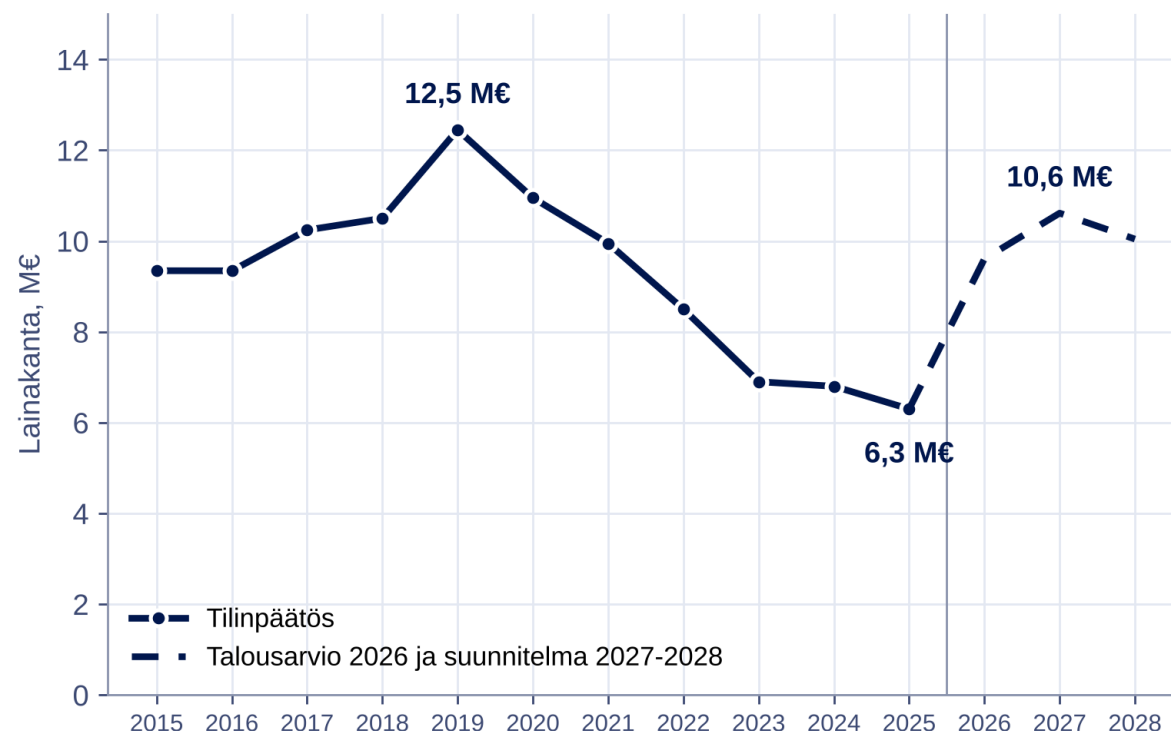
Kuntamaisema

- Perusopetuksen tilakustannus 3 385 € / oppilas, vertailukuntien mediaani 2 211 €
- Valinnan hintalappu on noin 0,4 M€ vuodessa vertailukuntien mediaaniin nähden, pääosin perusopetuksessa
- Uuden koulun leasingmaksu ja kiinteistövero ovat kiinteitä kustannuksia, jotka jakautuvat oppilasmäärälle

Havainto Uusi koulukampus, kyläkoulu ja oma lukio ovat kunnan tietoisia valintoja. Vertailu näyttää niiden hintalapun, mikä on hyödyllinen tieto myös Lapsi 2028 -hankkeen ja kiinteistöstrategian suunnittelussa

Lainakanta pysyy maltillisena investoinneista huolimatta

Lainakanta 2015-2025 ja talousarvion 2026 rahoituslaskelman mukainen kehitys, M€

Pyhäjoen omat asiakirjat

"Vieras pääoma väheni 500.000 euroa" (Tilinpäätös 2025)

"Kunnan investointisuunnitelma vuosille 2026-2028 on yhteensä nettona 6,7 M€" (Tilinpäätös 2025)

Kuntamaisema

- Lainakanta 2 144 € / as., koko maan mediaani 3 300 €
- Suunnitelman mukaan noin 3 500-3 700 € / as. vuonna 2027, hieman koko maan nykyistä mediaania (3 300 €) korkeampi
- Investoinneista suurimmat ovat Kunnantalo 2027 ja Lapsi 2028

Havainto Investoinnit rahoitetaan vuosikatteella ja maltillisella lainanotolla. Velkataso pysyy suunnitelmakaudella koko maan keskitason tuntumassa

Vertailutieto tukee neljää kunnan omaa linjausta

Teemat jatkosuunnitteluun, kunnan linjaus ja vertailutieto rinnakkain

1

Elinvoimahankkeiden eteneminen ja tulopohja

Kunnan linjaus: *"Toisaalta kiinteistöverojen arvioidaan kasvavan Hyperco Oy:n datakeskushankkeen ja sähkövarastojen rakentamisen seurauksena"* (Tilinpäätös 2025)

Vertailu: Työpaikkoja on 668 ja kiinteistövero on noin puolet verotuloista. Hankkeet voivat kasvattaa molempia. Diat 8 ja 10-13

2

Perusopetuksen palveluverkko ikäluokkaennusteen pohjalta

Kunnan linjaus: *"Oppilasmäärän laskuun varaudutaan ennakoivalla suunnittelulla ja yhteistyöllä"* (Talousarvio 2026)

Vertailu: Oppilaskohtainen kustannus on lähellä vertailukuntien tasoa. 7-15-vuotiaita on ennusteen mukaan 246 vuonna 2030. Diat 4, 18 ja 19

3

Lapsi 2028 -päiväkodin mitoitus

Kunnan linjaus: *"Uuden päiväkodin myötä saamme nykyaikaiset ja toimivat varhaiskasvatuksen tilat ja hyvät työskentelyolosuhteet henkilöstölle"* (Talousarvio 2026)

Vertailu: 1-6-vuotiaita on ennusteen mukaan 131 vuonna 2030. Varhaiskasvatuksessa on nyt 86 lasta. Dia 20

4

Kiinteistöstrategian ajoitus suhteessa investointeihin

Kunnan linjaus: *"Kunta käy läpi omistamansa kiinteistöt, laatii kiinteistöstrategian ja luopuu palvelutuotannossa tarpeettomista kiinteistöistä"* (Talousarvio 2026)

Vertailu: Kouluverkon valintojen hintalappu tilakustannuksissa on noin 0,4 M€ vuodessa vertailukuntien mediaaniin nähden. Investointeja on suunniteltu 8,8 M€ brutto. Diat 22 ja 23

Luvut on laskettu Kuntamaiseman aineistosta, ja osaan liittyy varaumia

Menetelmä ja varaumat

Asia	Varauma
Vertailuryhmä	88 kuntaa, joissa 2 000-5 000 asukasta vuonna 2025 (Ahvenanmaa pois). Vastaa kuntavertailun asukasmääräsuodatinta
Sivistyksen nettokustannus	Valtiokonttorin tehtäväperusteinen tilinpäätös, sisältää vyörytykset ja poistot. Pyhäjoen vuoden 2024 tiedoista puuttuvat vyörytykset
Yksikkökustannukset	Toiminnoittain: Valtiokonttorin opetustoimen toimintokohtaiset kulut 2025 jaettuna oppilasmäärällä. Asiakasta kohti: nettokustannus jaettuna oppilas-, opiskelija- tai käyntimäärällä. Kunnan oma mittari lasketaan eri tavalla
Palvelukohtainen koonti	Bruttovertailu: menot € / asukas kuten koontisivulla, sisältää sisäiset erät. Nettovertailu: menot miinus tuotot, sisäiset erät kumoutuvat. Koontisivulla keskiarvo, esityksessä mediaani
Vuosikate-ennuste 2026	Oma laskelma: tammi-elokuun toteuma ja vuoden 2025 kertymäprofiili. Suuntaa antava, ei kunnan virallinen ennuste
Väestöennuste	Tilastokeskuksen väestöennuste Kuntamaiseman aineistossa
Lainakannan kehitys	Oma laskelma: toteutunut lainakanta 6,3 M€ ja talousarvion 2026 rahoituslaskelman lainakannan muutokset 2026-2028
Kuukausitilastot	Johdon työpöydän kuukausitiedot (väestö, työllisyys, yritykset) tilanteessa elokuu 2026. Osa on ennakkotietoja
Varhaiskasvatuksen lapsimäärä	Vipusessa Pyhäjoen lapsimäärä 2025 on 40 (2024: 100). Lapsikohtainen kustannus on laskettu kunnan omalla lapsimäärällä 86 (syyskuu 2025, talousarvio 2026)
Lainaukset	Lainausmerkeissä suorat lainaukset, muut kunnan asiakirjoista tiivistettyjä lukuja

nordichealthcaregroup.com

